

**MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY
W KIELCACH**

ul. DOBROMYŚL 44

25-820 KIELCE

tel/fax(041)3453625

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY
ul. Dobromyśl 44
25-820 KIELCE
tel. 41-345-36-25
NIP 9591758459
REGON 260125328

Kielce 2019-03-19

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

MOW/ 322/2019

Odniesienie do zaleceń pokontrolnych pozostawionych przez Zespół Krajowego Mechanizmu Prewencji B.R.P.O. KMP.573.7.2018.H

W związku z kwietniową kontrolą z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, pragniemy poniżej odnieść się do przedstawionych nam zaleceń.

W mailach wymienianych z p. dr Justyną Józwiak po przeprowadzeniu kontroli, informowaliśmy o wprowadzanych na bieżąco zmianach i nowelizacjach w regulaminach i procedurach. Większość z zaleceń jest stopniowo wprowadzana od maja 2018 roku.

7.1.1 Polepszenie warunków bytowych – warunki bytowe chłopców przebywających pod naszą opieką w Placówce są na średnim poziomie. W trakcie wakacji zostały przeprowadzone prace następujące remontowe:

- * pomalowano 4 pokoje wychowanków na I i II grupie wychowawczej;
- * została pomalowana łazienka grupy II;
- * został zamontowany podwieszany sufit w łaźni z natryskami dla grupy I i II;
- * został pomalowany korytarz szkolny;

Obecnie wymieniamy oświetlenie w sypialniach na bardziej przyjazne dla mieszkańców (ciepłe oświetlenie LED). Ogólnie na bieżąco są owe warunki poprawiane w miarę możliwości budżetowych. Nie ma na chwilę obecną żadnych zaleceń SANEPIDU dotyczących pomieszczeń mieszkalno-bytowych wychowanków. Realizowana jest inwestycja związana z podpięciem budynku do kanalizacji miejskiej. Do końca bieżącego roku budżetowego nie mamy żadnych środków na jakiegokolwiek prace remontowe. Podkreślamy, że na bieżąco monitorujemy stan pomieszczeń i w ramach własnych środków i sił poprawiamy warunki bytowe chłopców.

7.1.2 Odstąpienie od stosowania wobec podopiecznych sankcji zbiorowych – zaniechaliśmy stosowania takowych, a obowiązujące regulaminy i procedury są

zaktualizowane – *Regulamin Kar i Nagród aktualizacja na rok szkolny 2018/2019.*

7.1.3. Wyeliminowanie praktyki stosowania kilku kar za jedno przewinienie – zaniechaliśmy stosowania takowych, a obowiązujące regulaminy i procedury są zaktualizowane – *Regulamin Kar i Nagród aktualizacja na rok szkolny 2018/2019.*

7.1.4. Odstąpienie od wymierzania kary tzw. „mundurków” – kary te zostają ograniczone tylko w przypadku wychowanków dowiezionych z niepowrotu lub ucieczki z Placówki, bądź rażącego naruszenia nietykalności osobistej innej osoby przy czym sam „mundurek” to zwykły dres sportowy, nie drelich roboczy czy w jakikolwiek inny sposób dyskryminująca odzież- *Regulamin Kar i Nagród aktualizacja na rok szkolny 2018/2019.*

7.1.5. Odstąpienie od wymierzania kar za samookaleczenie etc – takie kary nie były stosowane wobec chłopców, którzy ze względu na problemy mentalne, psychiczne dokonywali takich czynów. Natomiast wsparcie psychologiczne, pedagogiczne było udzielane nie tylko wychowankom dokonujących samookaleczeń w Ośrodku, ale także tym, którzy ze starymi śladami do nas przyjeżdżali i jest to zapisane w procedurach Placówki. – *Procedura postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, aktualizacja rok szkolny 2018/2019*

7.1.6. Poddawanie badaniom lekarskim etc – została ta praktyka wpisana w Procedury Przyjęcia i Opieki Lekarskiej w nowelizacji na rok szkolny 2018/2019. W kwestii złego traktowania przez policję, należy podkreślić, że w każdym przypadku dowiezienia wychowanka przez policję było zadawane pytanie dotyczące sposobu traktowania przez policję, konieczności interwencji lekarskiej. W sytuacji, gdy były jakiegokolwiek ślady mogące świadczyć na pobicie, uderzenie bądź złe traktowanie przez konwojujących funkcjonariuszy, wychowawca przejmujący wychowanka odmawiał przyjęcia, wymagając przeprowadzenia przez policję badania nieletniego u lekarza i wystawienia informacji o braku konieczności leczenia szpitalnego i możliwości przebywania wychowanka w MOW.

7.1.7 Odnotowywanie w rejestrze badań lekarskich i pielęgniarskich daty i godziny badania etc... - w książce opieki lekarskiej wychowawcy jadący z wychowankiem mają obowiązek wpisywania informacji o przebiegu i powodzie wizyty oraz uzyskać podpis lekarza udzielającego konsultacji. Zapis w *Procedurze opieki medycznej, wyjazdów do poradni lekarskich, podawania i*

przechowywania leków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kielcach aktualizacja na rok szkolny 2018-2019.

7.1.8. Poddawanie dzieci, które mogły być ofiarą przemocy, badaniom i opiece psychologa... - Każdy wychowanek naszej Placówki od chwili przybycia jest objęty opieką psychologa i pedagoga, dodatkowo w sytuacji, gdy są przesłanki dotyczące stosowania wobec wychowanka jakiegokolwiek formy przemocy jest udzielana pomoc w tym zakresie. Współpracujemy dodatkowo z Poradnią Zdrowia Psychicznego, ze specjalistami ze Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji, u których możemy znaleźć dodatkową pomoc, gdy dobro wychowanka tego wymaga. W sytuacjach gdy dziecko było współzależne od środków psychoaktywnych wskutek sytuacji rodzinnej, podjęliśmy współpracę z kieleckim MONARem.

7.1.9. Zapoznanie personelu Placówki w szczególności psychologa z Protokołem Stambulskim – Protokół Stambulski jest to podręcznik zawierający 120 stron, dlatego dokument w formie drukowanej został w październiku 2018 roku udostępniony pracownikom, MOW KIELCE. Każdy z nich ma obowiązek zapoznać się i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem. Każdy pracownik zapoznał się i potwierdził ten fakt podpisem.

7.1.10 Rozważenie zatrudnienia pracownika socjalnego – w dniu 02.10.2018 Roku zostało skierowane do organu prowadzącego pismo o numerze MOW/769/2018 z prośbą o wyrażenie zgody na zatrudnienie pracownika socjalnego. Na dzień dzisiejszy nie ma środków finansowych na zatrudnienie takiego pracownika.

7.1.11 Poszerzenie katalogu oferowanych personelowi szkoleń i warsztatów etc... - w miarę możliwości finansowych szkolenia są przeprowadzane. Na ten rok szkolny zaplanowane są dzięki współpracy z UJK KIELCE szkolenia dotyczące rozwiązywania konfliktów, komunikacji interpersonalnej i mediacji między wychowankiem a wychowawcą. W kwestii szkoleń dotyczących udzielania pierwszej pomocy, są one prowadzone każdorazowo, co dwa lata w trakcie szkoleń BHP. W kwestii przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu, zostały poczynione ustalenia z Samorządowym Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach o zorganizowaniu tego typu szkoleń dla naszych pracowników. W kwestii zastosowania środków przymusu bezpośredniego, Placówka posiada odpowiednie procedury - Regulamin użycia środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kielcach aktualizacja na rok szkolny 2018-2019, natomiast w kwestii szkoleń, zwrócimy

się do Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach z prośbą o przygotowanie przez policję takiego szkolenia, ponieważ Placówka nie posiada środków na takie szkolenia, spoza oferty SODMiDN. Na dzień dzisiejszy szkolenia ze środków przymusu bezpośredniego już się odbyły.

7.1.12 Rozważenie zapewnienia personelowi regularnych superwizji etc – wystąpimy z pismem do Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji z prośbą o przeprowadzenie, co jakiś czas spotkań superwizyjnych. Na dzień dzisiejszy współpraca została nawiązana i jest realizowana.

7.1.13 Uzupelnienie tablic informacyjnych placówki o dane teleadresowe organizacji pozarządowych etc... - takie informacje na każdej grupie wychowawczej, są stale dostępne dla każdego wychowanka, razem z aktualnie obowiązującymi w Placówce regulaminami i przepisami.

7.1.14 Zniesienie ograniczeń w kontaktach z osobami spoza Ośrodka, będącymi dalszą rodziną lub osobami niespokrewnionymi – zasadą w Placówce jest kontakt z najbliższą rodziną. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie życzą sobie by syn kontaktował się z określonymi osobami to takiej zgody nie udzielamy. Zwyczajowo chłopcy mogą rozmawiać z rodzicami, dziadkami rodzeństwem, swoimi sympatiami lub kolegami, jeśli rodzice nie widza przeciwwskazań, a same osoby niespokrewnione nie namawiają do ucieczki lub dokonywania czynów zabronionych. Świadczą o tym wpisy w książkach telefonicznych na grupach wychowawczych; Mówi o tym także procedura Rozmów telefonicznych i korespondencji. Mówi także o sytuacjach w których może dojść do zakazania takiego kontaktu zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich.

7.1.15 Dostosowanie dokumentów regulujących funkcjonowanie Ośrodka do standardów międzynarodowych oraz przepisów UPN etc... - połączenia z osobami bliskimi są dokonywane dla każdej grupy przez jeden wyznaczony dzień między poniedziałkiem a czwartkiem, oraz w weekend piątek – niedziela; i nie ma ograniczeń, co do ilości łączenia poza zdrowym rozsądkiem umożliwiającym rozmowę każdemu wychowankowi z grupy. Długości rozmów są limitowane do 20 minut by umożliwić rozmowy większej grupie chłopców. Jednocześnie rodzic może dzwonić więcej niż raz dziennie, jeśli jest taka potrzeba, tu nie ma innych ograniczeń. Trzeba zaznaczyć, że te wprowadzone zostały po konsultacjach z rodzicami, dzięki czemu łatwiej mogą się do Placówki dodzwonić. Po kontroli kwietniowej wprowadziliśmy w okresie wakacji pilotażowo swobodny dostęp do telefonów dla wychowanków, którzy pozostali w Placówce, eksperyment jest zdecydowanie nieudany, oprócz spadku

motywacji wychowanków do pracy nad sobą, gdzie nagrodą była właśnie rozmowa telefoniczna, rachunek za telefon był 4 krotnie większy i wyczerpał przeznaczony na to budżet do końca roku 2018 roku. Trzeba podkreślić, że rozmowa na koszt Placówki, jako forma nagrody jest bardzo łatwa do uzyskania i wymaga minimalnego zaangażowania do pracy na grupie wychowawczej czy w szkole.

7.1.16 Odstąpienie od wykonywania testów na obecność alkoholu i narkotyków w organizmie – procedury ośrodka dawały taką możliwość i były wykonywane tylko ze względu na dobro wychowanka – przykład z życia – chłopiec powrócił z urlopowania w stanie, który wskazywał na zatrucie jakimś środkiem psychoaktywnym, dzięki wykonanemu testowi na obecność alkoholu, wychowawca wiedział jak dalej postępować, zanim przyjechało wezwane pogotowie. Innym razem wychowanek, który sam przyjechał do Placówki pod wpływem środków odurzających zasnął, a wykonany test pozwolił przy wezwaniu pogotowia podać pierwsze informacje dotyczące środków pod wpływem, których był. W czasie wakacji z kupionych 12 testów na obecność narkotyków utylizowaliśmy wszystkie 12 ze względu na ich przeterminowanie, co jasno wskazuje, że stosowane były incydentalnie.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w Raporcie Najwyższej Izby Kontroli ze stycznia 2018 roku wskazano, jako przeszkodę w prawidłowym funkcjonowaniu MOW, brak uregulowań prawnych umożliwiających przeprowadzenie przez pracowników ośrodka w uzasadnionych zachowaniem wychowanka przypadkach kontroli rzeczy osobistych, czy też wstępnych testów na obecność alkoholu lub innych środków odurzających. W dalszej części Raportu czytamy, iż taka możliwość wyłączałaby konieczność wezwania policji, której ingerencja odbierana jest przez podopiecznych ośrodków, jako postępowanie skrajnie represyjne. Dlatego też podejmowanie tego typu czynności przez wychowawców za zgodą wychowanków i ich opiekunów prawnych, zmniejszałoby ryzyko zagrożeń dla zdrowia i życia zarówno dla osób poddawanych kontroli jak i pozostałych podopiecznych, oraz pracowników ośrodków. Taką metoda została przez nas przyjęta w procedurach – *Procedura postępowania podczas przyjęcia wychowanka do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kielcach Aktualizacja rok szkolny 2018-2019 / Procedura postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, aktualizacja rok szkolny 2018/2019*

7.1.17 Odstąpienie od przeprowadzenia kontroli osobistych oraz umieszczenia w izbie przejściowej – musiało tu się wkraść jakieś nieporozumienie. W naszej Placówce nie ma Izby Przejściowej, *Procedura Postępowania Interwencyjnego w Sytuacjach Kryzysowych* mówi jedynie o odizolowania wychowanka w

osobnym pomieszczeniu bądź sypialni, gdy znajduje się np. w stanie nietrzeźwym, celem łatwiejszego monitorowania jego stanu zdrowia.

Problemem niewątpliwie jest przeprowadzanie kontroli rzeczy osobistych. Za każdym razem, gdy wychowanek przyjeżdża do Placówki każda jego rzecz osobista jest spisywana w Karcie odzieżowej i Karcie depozytu, nie zezwalamy na pożyczanie ubrań wymienianie się nimi etc, ponieważ to są rzeczy osobiste, za które płacili rodzice bądź opiekunowie chłopców. Dzięki temu nie istnieje problem wymuszania oddawania rzeczy osobistych bądź ubrań.

W kwestii przeszukań. Po wizycie wizytatorów z BRPO kontrolujących nas, został pilotażowo wprowadzony taki system, gdzie nie dokonuje się kontroli ubrań i rzeczy osobistych pod kątem wnoszenia substancji niebezpiecznych, psychoaktywnych etc. ograniczając się jedynie do oświadczeń chłopców. Efektem tego było wniesienie w czerwcu do Placówki „dopalaczy” udostępnienia ich i zatrucia się nimi przez dwóch chłopców, oraz konieczności hospitalizowania.

Niżej podpisany zastępca dyrektora, udzielał pierwszej pomocy przed medycznej wychowankowi przed przyjazdem Pogotowia. Zapewniamy, że nie jest to przyjemne, kiedy widzi się jak chłopiec, z którym pracuje się od ponad roku odpływa, gdy nie reaguje na pytania, gdy przestaje momentami pracować serce, gdy trzeba go pobudzać i stosować siłę by rozkurczał mięśnie ramion, niepozwalające na masaż klatki piersiowej.

Zanim przybyli ratownicy, założyli wenflon i mogli zareagować, a potem zabrać chłopaka do szpitala zmuszeni byliśmy go ratować razem z przybyłymi policjantami. Z ust ratownika padło pytanie jak to się stało, że brał u nas „dopalacze”.

U jednego chłopca wystarczała kilkudniowa hospitalizacja, u drugiego stwierdzono bradykardię i konieczność dalszego stałego kontrolowania zdrowia w kardiologicznej poradni specjalistycznej.

Jedyny sposób, w jaki możemy się bronić przed takimi „cudami chemii” jak „dopalacze” to maksymalnie ograniczyć możliwość ich wniesienia do Placówki, stąd będą prowadzone wrywkowo kontrole rzeczy osobistych. Wolimy tłumaczyć się przed każdą kolejną kontrolą, niż w przypadku jakiegoś nieszczęścia przed rodzicami i prokuratorem.

Każdy, kto pracował z osobami mającymi problemy z narkotykami, „dopalaczami” wie, że taka osoba powie wszystko i przysięgnie na każdą świętość, że nie wnosi nic do Placówki, jeśli dzięki temu będzie mogła zażyć taki środek, gdy będzie tego potrzebować.

Praca w Ośrodku to nasza pasja a nie tylko sposób zarobkowania. Możemy to powiedzieć w imieniu wszystkich obecnie pracujących u nas wychowawców. Sprawdzanie rzeczy osobistych nie jest formą represji, a jedynie potwierdzeniem tego, że czujemy się odpowiedzialni przed chłopcami,

ich rodzicami, opiekunami aparatem państwowym, który nam ich powierzył i wreszcie przed naszymi sumieniami. Nikt nie zwolni nas z odpowiedzialności za powierzonych nam wychowanków, gdyby doszło do tragedii w związku z wniesieniem „dopalaczy”.

Podkreślamy – sprawdzanie rzeczy osobistych pod kątem wniesienia substancji i przedmiotów niebezpiecznych nie jest formą represji a jedynie podniesieniem poziomu bezpieczeństwa w Placówce.

W tym miejscu po raz kolejny moglibyśmy ponownie przytoczyć cytowany powyżej przy punkcie 7.1.16 fragment Raportu NIK.

Chcielibyśmy na koniec zauważyć, że w rozmowie z Państwem wizytatorami BRPO, po przeprowadzeniu kontroli, Państwo kontrolujący potwierdzili, że wszyscy chłopcy podkreślili, że są i czują się w MOW KIELCE bezpiecznie. Nie ma przemocy w jakiegokolwiek formie i że pracownicy nie pozwalają na takie zachowania. Dodatkowo podkreślili, że jesteśmy Ośrodkiem posiadającym odpowiednie procedury praktycznie na każdą sytuację, jaka może się zdarzyć w MOW.

Z-ca Dyrektora
mgr Krystian Wojtkowiak

KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI
W KIELCACH

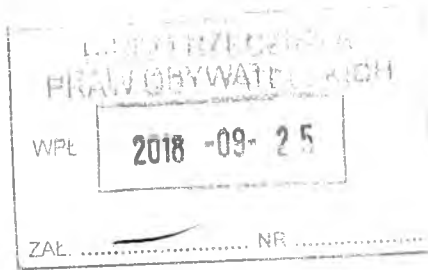

Komenda Wojewódzka Policji
w Kielcach

Razem tworzymy bezpieczne województwo świętokrzyskie.

E-JJ-0151/57/18

Kielce dn. 20.09.2018 r.

**p.o. Dyrektora Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**

Pan Przemysław Kazimirski

W odpowiedzi na pismo nr KMP.573.7.2018.JJ z dnia 05.09.2018 r. informuję, że w odniesieniu do rekomendacji nr 7.3. zawartej w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur, zostały skierowane polecenia do podległych jednostek Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach w zakresie:

- ponownego zapoznania policjantów z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz. U. z 2013 r. poz. 628),
- zwrócenia uwagi na konieczność stosowania kajdanek wobec nieletnich doprowadzanych do placówek zgodnie z obowiązującymi przepisami z zachowaniem zasad konieczności i proporcjonalności.

Jednocześnie nadmieniam, że zagadnienie stosowania środków przymusu bezpośredniego będzie nadal przedmiotem sprawdzeń podczas odpraw służbowych, patroli oficerskich i doraźnych wizytacji.

Komendant Wojewódzki Policji
w Kielcach

[Signature]
nadinsp. Dariusz AUGUSTYNIAK

Wyk. 2 egz.
Egz. nr 1 adresat
Egz. nr 2 a/a
Opr. J.J.